

ગુજરાત જાહેર સેવા આયોગ

ભાગ-૧- પ્રાથમિકકસોટીનોસામાન્યઅભ્યાસ માટેનો અભ્યાસક્રમ

જાહેરાતક્રમાંક : ૩૩/૨૦૧૭-૧૮

જગ્યાનુંનામ :- સમાજ કલ્યાણ અધિકારી, (નિયામકશ્રી, વિકસતી જાતિ કલ્યાણ ખાતું), વર્ગ-૨

માધ્યમ:- ગુજરાતી

કુલ પ્રશ્નો-૧૦૦

કુલગુણ:-૧૦૦

૧.	ભારતની ભૂગોળ- ભૌગોલિક, આર્થિક, સામાજિક, કુદરતી સંસાધન અને વસ્તી અંગેની બાબતો- ગુજરાતના ખાસ સંદર્ભ સાથે.
૨.	ભારતનો સાંસ્કૃતિક વારસો-સાહિત્ય, કલા, ધર્મ અને સ્થાપત્યો-ગુજરાતના ખાસ સંદર્ભ સાથે.
૩.	ભારતનો ઇતિહાસ-ગુજરાતના ખાસ સંદર્ભ સાથે.
૪.	ભારતની અર્થ વ્યવસ્થા અને આયોજન.
૫.	ભારતીય રાજનીતિ અને ભારતનું બંધારણ: (૧) આમુખ (૨) મૂળભૂત અધિકારો અને ફરજો (૩) રાજ્યનિતીના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો (૪) સંસદની રચના (૫) રાષ્ટ્રપતિની સત્તા (૬) રાજ્યપાલની સત્તા (૭)ન્યાય તંત્ર (૮)અનુ. જાતિ, અનુ.જનજાતિ અને સમાજના પછાત વર્ગો માટેની જોગવાઈઓ (૯) એટર્ની જનરલ (૧૦)નીતિ આયોગ (૧૧) પંચાયતી રાજ (૧૨) નાણા પંચ (૧૩)બંધારણીય તથા વૈધાનિક સંસ્થાઓ-ભારતનું ચૂંટણીપંચ, સંઘ લોક સેવા આયોગ, રાજ્ય લોક સેવા આયોગ, કોમ્પ્ટ્રોલર અને ઓડિટર જનરલ; કેન્દ્રીય સતર્કતા આયોગ, લોકપાલ તથા લોકાયુક્ત અને કેન્દ્રીય માહિતી આયોગ.
૬.	સામાન્ય બૌદ્ધિક ક્ષમતા કસોટી.
૭.	સામાન્ય વિજ્ઞાન, પર્યાવરણ તથા ઇન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી.
૮.	ખેલ જગત સહિત રોજબરોજના પ્રાદેશિક, રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય મહત્વના બનાવો.

Gujarat Public Service Commission

Advertisement No:- 33/2017-18

Syllabus of Preliminary Test

Paper-1

Name of Post: Social Welfare Officer, (Director of Developing Castes Welfare), Class-II

Syllabus of Preliminary Test	
Paper-1	
Medium:Gujarati	Total Marks-100
1	Geography of India- Physical, Economic, Social, Natural Resources and Populationrelated topics-with special reference to Gujarat.
2	Cultural heritage of India-Literature, Art, Religion and Architecture-with special reference to Gujarat.
3	History of India with special reference to Gujarat.
4	India Economy and Planning
5	Indian Politics and the Constitution of India: (1) Preamble (2) Fundamental Rights and Fundamental Duties (3) Directive Principles of State Policy (4) Composition of Parliament (5) Powers of the President of India (6) Powers of Governor (7) Judiciary (8) Provisions for Scheduled Castes, Scheduled Tribes and backward classes of the society (9) Attorney General (10)NITI Ayog (11) Panchayati Raj Institutions (12) Finance Commission (13)Constitutional and Statutory Bodies: Election Commission of India, Union Public Service Commission, State Public Service Commission, Comptroller and Audit General; Central Vigilance Commission, Lokpal and Lokayukta, Central - Information Commission
6	General Mental Ability
7	General Science, Environment and Information & Communication Technology
8	Daily events of Regional, National and International Importance including Sports

જાહેરાતક્રમાંક -33/૨૦૧૭-૧૮

સમાજ કલ્યાણ અધિકારી, (વિકસતી જાતી કલ્યાણ), વર્ગ-૨ની પ્રાથમિક કસોટીનો અભ્યાસક્રમ

ભાગ - ૨

માધ્યમ:ગુજરાતી

પ્રશ્નો-૨૦૦

કુલગુણ :૨૦૦

૧	ગુજરાતની વસ્તીનું વર્ગીકરણ અને વૈવિધ્યનો પરિચય, સામાજિક- સાંસ્કૃતિક પાસાઓ
૨	ગ્રામીણ સમાજ અને નીતિઓ
૩	ઉત્કર્ષના સિધ્ધાંતો અને પ્રથાઓ
૪	ઉત્કર્ષ અને ગ્રામીણ પ્રત્યાયન
૫	સામાજિક ન્યાયની પૂર્વભૂમિકા : <ul style="list-style-type: none">• અર્થ અને ખ્યાલ• સામાજિક ન્યાયના સિધ્ધાંતો• સામાજિક કાર્યના સંદર્ભમાં સામાજિક ન્યાયનું મૂલ્ય• ભારતમાં સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા
૬	ભારતમાં સામાજિક સહિષ્ણુતા અને સર્વ સામાવેશક નીતિઓ.
૭	માનવ અધિકારો અને સામાજિક કાયદાઓ, નાગરિક અધિકાર પત્ર.
૮	સમાજશાસ્ત્રનેલગતાખ્યલો.
૯	સમાજશાસ્ત્રના સિધ્ધાંતો.
૧૦	ગ્રામ સમાજ વ્યવસાયો,પરંપરાગત વ્યાવસાયિક માળખું, સામાજિક સમસ્યાઓ અને સમરસતા.
૧૧	કલ્યાણ રાજ્યનો ખ્યાલ, સમાજ કલ્યાણનો ખ્યાલ, મુખ્યત્વે સ્ત્રીકલ્યાણ, બાળકલ્યાણ અને પછાતવર્ગોનું કલ્યાણ, વિકલાંગ (દિવ્યાંગ) વ્યક્તિઓ માટેની કાયદાકીય જોગવાઈઓ અને કલ્યાણ યોજનાઓ.
૧૨	વિકસતીજાતિઓની સામાજિક, શૈક્ષણિક, આર્થિક ઉન્નતિ અને આરોગ્યને લગતી યોજનાઓ અને તેનાઅમલીકરણ માટેનાનું સરકારીતંત્ર.
૧૩	પછાતવર્ગોના સામાજિક - આર્થિક ઉત્કર્ષ માટે રાજ્ય સરકારના વિવિધ નિગમોની રચના, કાર્યક્ષેત્ર તથા સત્તા અનેપ્રવૃત્તિઓ, વિકસતિજાતિના વિકાસ માટે ઉચ્ચ અભ્યાસ અંગેની નાણાકીય સહાય યોજનાઓ.
૧૪	ભારતના બંધારણમાં અનુસૂચિતજાતિઓ, જનજાતિઓ તથા અન્ય પછાત વર્ગોની જોગવાઈઓ, વિવિધ આયોગની રચના અને કાર્યક્ષેત્ર, વિવિધ આયોગ / સમિતિની ભલામણો.
૧૫	લઘુમતી અને વિચરતી-વિમુક્તજાતિઓ માટે કલ્યાણકારી યોજનાઓ.
૧૬	પછાત વર્ગોના ઉત્કર્ષ અને હકના સંરક્ષણ માટે વિવિધ કાયદાઓ.
૧૭	ભારતમાં પછાતવર્ગોના વિકાસ માટે તક અને પડકારો.
૧૮	રાજ્ય અને કેન્દ્ર સરકારની સામાજિક - આર્થિક વિકાસ યોજનાઓ.
૧૯	ઉક્ત ક્ષેત્રોમાં સાંપ્રત પ્રવાહો અને તાજેતરનાં સંશોધનો.